

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-23
Besvaras senast
2025-10-29 kl. 12.00

Till försvarsminister Pål Jonson (M)

2025/26:113 Svenskt förbands begränsningar i FLF Finland på grund av Ottawakonventionen

Sverige är utsett att vara ramverksnation i Natos Forward Land Forces Finland (FLF), som handlar om försvaret av Natos nordöstra flank, Nordkalotten och gränsen mot Ryssland. Initiativet till förbundet togs av värdnationen Finland, som ställde frågan till Sverige. Inom Nato har det därefter förankrats politiskt.

Enligt chefen för Arméstabens operationsplaneringssektion, som ansvarar för planeringen av upprättandet av förbundet, ska förbundet ha hög tillgänglighet, god rörlighet och förmåga till verkan i subarktisk miljö. Det ska ha sensorer för underrättelseinhämtning och kunna uppträda uthålligt, både självständigt och som en del av högre förband inom ramen för multidomänoperationer. FLF Finlands främsta uppgift är att bidra till alliansens avskräckning genom närvaro och verksamhet i operationsområdet och ska vid behov kunna övergå till försvar tillsammans med övriga förband i området.

Kriget i Ukraina har visat att antipersonella minor spelar en stor och avgörande roll. Sedan 2023 har kriget i Ukraina i huvudsak präglats av ställningskrig, där den ryska krigsmakten systematiskt använt sig av taktiken köttvågor. Detta är en personalintensiv taktik där lätt infanteri i stora antal och i våg efter våg, utan större hänsyn till den egna personalens överlevnad, anfaller ukrainska ställningar tills man lyckas bryta igenom. Ukraina nyttjar redan en rad olika minor, men antipersonella minor skulle vara synnerligen effektiva mot just denna taktik, som används av Ryssland.

På grund av utvecklingen i Ukraina har flera länder valt att träda ur Ottawakonventionen, som förbjuder användandet av antipersonella minor. Finland lämnade in sin uppsägning i fråga om Ottawakonventionen den 10 juli 2025. Uppsägningen träder i kraft i januari 2026.

Skälet till att Finland nu utträder ur Ottawakonventionen är inte minst att dylika minor bidrar till ett effektivt försvar mot den ryska anfallstekniken.

Jag ställde tidigare en fråga till försvarsministern (2024/25:1102), som besvarades av utrikesministern, om Sverige inte också överväger att utträda ur Ottawakonventionen. Utrikesministern svarade att ”Sverige står bakom Ottawakonventionen och bevakar noga händelseutvecklingen på området”.

När nu Sverige är ramverksnation för FLF Finland aktualiseras återigen frågan om Ottawakonventionen, men också konventionen om klusterammunition, som den svenska regeringen ratificerade 2012. Det svenska förbundet blir genom dessa konventioner begränsat i hantering och övning.

Jag vill därför fråga försvarsminister Pål Jonson:

Hur ser ministern på dessa begränsningar, och överväger man nu att, liksom Finland, utträda ur i alla fall Ottawakonventionen, och om inte, varför?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann